

**ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
ОБЕЛЕЖИО 160 ГОДИНА РАДА**

страница 2

**Уводно излагање
председника Друштва
судија Србије, судије
Драгане Бољевић**

**У СУСРЕТ НОВОМ УСТАВУ,
ПРАВОСУЂЕ, ДАН ПОСЛЕ**

странице 2-3

СУДИЈСКИ ДАНИ 2006.

страница 3

ИЗЛАГАЊЕ

**проф. др Зорана Томића,
редовног профедора Правног
факултета у Београду
и члана Високог савета правосуђа**

странице 4-7

ЗАКЉУЧЦИ

са округлог стола

страница 8

**АКТИВНОСТ ПРЕДСЕДНИШТВА
И РАД УПРАВНОГ ОДОБРА
ДРУШТВА СУДИЈА СРБИЈЕ**

странице 9-10

**ПРОСЛАВА 185 ГОДИНА
ПОЖАРЕВАЧКОГ ПРАВОСУЂА**

страница 11

Поштоване колеге,

У организацији Друштва судија Србије, дана 20. 10. 2006. године у београдском хотелу Хајатт, одржан је стручни округли сто под називом „У сусрет новом Уставу – правосуђе, дан после“. Учесници су размислили уставна решења која се односе на судство, њихову усаглашеност са међународним стандардима, анализирали законска решења која би могла да проистекну из Устава и проблеме који би могли да се јаве у пракси и, с тим у вези, усвојили закључке.

У овом броју објављујемо уводно излагање председнице Друштва, судије Драгане Бољевић, затим излагање професора Правног факултета у Београду, члана Високог савета правосуђа др Зорана Томића и усвојене закључке, који представљају смернице за даљи рад Друштва. Текстови су објављени у интералној верзији, због значаја теме.

Зорана Делибашић
члан Редакције

Врховни суд Србије обележио 160 година рада

Врховни суд Србије је 21. септембра 2006. године прославио 160 година свог постојања, на свечаној академији у Народном позоришту у Београду, којој је присуствовало око 550 званица, међу којима: представници судства (садашње и пензионисане судије овог суда, председници судова Србије, запослени у Врховном суду Србије), министар правде РС и други представници извршне власти, председник Народне скупштине РС, представници дипломатског кора у Србији, међународних и невладиних организација, правних факултета у Србији, гости из врховних судова у региону.

Том приликом је представљена монографија о историјату суда од његовог оснивања, 9. септембра 1846. године (по старом, а 21. септембра по новом календару), до данас, под називом „**Врховни суд Србије – 160 година владавине права**“, аутора др Николе Жутића, научног саветника у Институту за савремену историју у Београду. Приказан је и кратки документарни филм о историјату суда, продукција РТС, и отворена је изложба копија историјских докумената. У културном делу програма су наступили прваци опере и балета Народног позоришта у Београду. Академија је била преношена на РТС.

Обележавање великог јубилеја Врховног суда Србије је настављено на годишњем саветовању судија Србије „Судијски дан 2006“.

Приредила Љубица Павловић
Саветник у Врховном суду Србије

ОКРУГЛИ СТО: „У сусрет новом Уставу
- правосуђе дан после“

У СУСРЕТ НОВОМ УСТАВУ, ПРАВОСУЂЕ, ДАН ПОСЛЕ

Уводно излагање
председника

Друштва судија Србије,
судије Драгане Бољевић

Ова расправа замишљена је као разговор стручњака и никако није у функцији ни референдумске ни антиреферендумске кампање. Близина датуму изјашњавања о Уставу резултат је искључиво кратких рокова – за уставна решења сазнали смо тек 9. октобра 2006.

Обавеза судија **да дају допринос променама** које ће наступити усвајањем Устава и његовим спровођењем, проистиче из **закона. Наиме, према** члану 28 Закона о уређењу судова, Врховни суд даје мишљење о нацртима закона и других прописа којима се уређују питања важна за судску власт, а према члану 7 Закона о судијама, судије могу да се удружују и да предузимају мере ради заштите своје независности и самосталности.

Ми смо и обавезни и позвани да пружимо допринос **остварењу суштинских демократских вредности, а пре свега остварењу права свих грађана да имају независно и одговорно судство.** Стога истичемо да основе овог права постављене новим Уставом (члан 3, 4, 32) нису довољне и да их је потребно конкретизовати како Законом за спровођење Устава, тако и другим законима који се тичу правосуђа. **Зависно од тога како ће законима бити попуњаване и конкретизоване, уставне одредбе могу бити или добре или веома лоше.**

Сматрамо да није добро што ни ми ни јавност до сада не знамо

- шта садржи **уставни закон** за спровођење устава,
- када и како ће бити формиран **Врховни касациони суд** као највиши суд у држави,
- када и како ће бити формиран **Високи савет судства** (као независан и самосталан судски орган који обез-

беђује и гарантује независност и самосталност судова и судија, члан 153)

- какав ће бити **положај до сада изабраних судија, као и**

- да ли ћемо имати **реизбор** и да ли ће он бити **у функцији лустрације** или **селекције најбољих, ко** ће о њему одлучивати, у **каком поступку, у ком року**, по којим **критеријума**, да ли ће постојати правна заштита – посебно **правни лек** за судије који пролазе овај поступак.

Свесни смо да се Устав у овој фази поступка за његово усвајање не може мењати, али желимо да упознамо јавност – како стручну, тако и грађане, да **нека уставна решења** која се тичу правосуђа, **сматрамо:**

- **добрим** (увођење сталног мандата, имунитета, избора од стране судског тела), нека

- **широким, недореченим или недостајућим** (дискреција Скупштине приликом избора председника судова и судија, премештање судија у други суд без њихове сагласности, непостојање материјалних гаранција судске независности,) а нека

- **проблематичним** (први избор судија и избор председника судова и чланова Високог судског савета од стране Скупштине, доношење и мењање закона који се тичу правосуђа само простом већином присутних посланика, забрана политичког деловања судијама).

Такође, **сматрамо се позваним да**

- дамо суд о **усаглашести** решења која се тичу правосуђа **са међународним стандардима,**

- да стручну јавност и грађане упознамо са **анализом законских решења која би могла да проистекну из Устава** и проблемима који би могли да се јаве у пракси, као и

- да **понудимо оптимална решења** која би уважавала и међународне стандарде и посебности правног система и традиције нашег друштва.

Ова питања су од суштинске важности за цело друштво. Ако не будемо имали стручне, одговорне и независне судије - имаћемо послушне судије. Такве судије суде у страху да неће одговорити очекивањима оних који су их изабрали, а не по закону. Тада нема ни сигурности, ни правде, ни посла, ни будућности.

Зато је добро да већ сада, од новог почетка, заједнички и стрпљиво, анализирамо сва ова питања довољно дуго да бисмо се определили за разумна и примењива решења на добробит свих.

Судијски дани 2006

Годишње саветовање судија Србије које традиционално организује Врховни суд Србије одржано је од 8. до 12. октобра 2006. године у Врњачкој Бањи и окупило је преко 1200 судија из целе Србије.

Радни део саветовања, које је радило у три секције – грађанској, управној и кривичној, је био подељен у тематске целине: „Правосуђе данас“, „Закони и њихова примена“ и „Актуелна спорна питања у судској пракси“. У односу на претходне године, ове је нарочита пажња била посвећена дискусији након излагања реферата. Одржано је и неколико округлих столова из кривичног права (о малолетничком законодавству и његовој примени, организованом криминалу и ратним злочинима) и један из грађанског права, везан за привремене мере. Други дан саветовања је био посвећен Европском дану цивилног права, који на пригодан начин обележавају све земље чланице Савета Европе, поводом којег је председник Врховног суда Србије одржала пленарну седницу грађанске и управне секције.

Актуелна спорна питања су била, као и ранијих година, предмет највећег интересовања судија. Врховни суд Србије полаже велику пажњу спорним питањима ради уједначавања судске праксе па није чудо да су судије у великом броју присуствовале том делу саветовања.

И ове године је поводом саветовања штампана тематски број Билтена судске праксе, који издаје Врховни суд Србије.

Приредила Љубица Павловић
Саветник у Врховном суду Србије

ИЗЛАГАЊЕ проф. др Зорана Томића редовног професора Правног факултета у Београду и члана Високог савета правосуђа

1. Кажу да је нагађање најраспрострањенији облик људског сазнања. Бојим се да овде неке ствари нагађамо, нарочито две. Прво – како ће изгледати Уставни закон за спровођење новог (претпостављено потврђеног) Устава. Друго – какви ће бити будући правосудни закони, донесени на темељу новог Устава. У обе ствари, стручњаци могу да помогну нешто више него што су стварно допринели начину и поступку доношења Устава и обликовању његове садржине. Елем, још увек има варљиве наде, и зато смо овде: оптимиста сам једино кад сам међу стручњацима, а данас сам ипак некакав умерени оптимиста.

Рекао бих, у првоме реду, да је овај Устав донет на подлози идеје о нормативном политичком прагматизму: овако како се ступа на друштвену сцену – без јавне расправе и партијским консензусом, и баш ове и овакве садржине. Он се доноси (говорим ово због амбијента, а не због политичког момента): **прво** – да би се на следственим изборима сачувала власт, односно да би још неко покушао да освоји власт, макар неки њен део. Затим, **друго**, да би се створио унутрашњи правни алиби због вероватног фактичког и међународноправног губитка Космета. **Трећи** разлог за пласирање баш оваквог Устава, по моме мишљењу, је настојање легитимисања пред Европом, да се раскрстило са Милошевићевим уставноправним наслеђем.

2. Дакле, то је *йравно-йолиийички амбијенй* *оg која бих йошао када зборим о йравосуђу у новоме Усйтаву*. Мислим да је, уопштено узев, правосуђе остало на маргини, особито по количини и недоречености одредаба њему посвећених. С друге стране, пак, приликом састављања уставних норми о правосуђу, водило се рачуна да се текст напише тако да у појединим тачкама буде „уштинито“ таман довољно да би се будућим меродавним законом урадило у одговарајућем политичком тренутку оно што је воља тадашње владајуће гарнитуре, независно од демократске матрице. Но, сваки Устав је ипак само уставни документ. Устав не треба ни прецењивати, а не треба га ни потцењивати. Много шта зависи од конкретних друштвених околности, од односа политичких снага, посебно. Међутим, уз наречену релативи-

зацију, стоји закључак да је осетан број важних питања у домену правосуђа неоправдано спуштен на законски ниво. То је једно. Друго, не заборавимо – нови Уставни суд није формиран, не функционише услед некомплетности ни овај актуелни. Од тумачења уставних норми од стране будућег Уставног суда у погледу уставности закона који буду донесени, као и њихове усклађености са општеприхваћеним наднационалним правилима и међународним стандардима, умногоме ће зависити и укупни положај правосуђа. Видели смо да је у протеклом периоду Уставни суд кориговао поједине законе из ове сфере, па се надам да ће то учинити, буде ли за то правне потребе, и у будућности. Ту су неки трагови оптимизма које са муком назирем и износим.

Парадоксално, али налазим да Устав, што се тиче правосуђа, није највиши унутрашњи политички акт у садашњој Србији. Старија од предстојећег Устава је **Национална стратегија реформе правосуђа** (из 2006. године). Многа уставна решења садржана су претходно у тој Стратегији, и једноставно пренета у Устав, а зема да ће нека од њих – и то баш она рђава – бити супстанца и нових правосудних закона. Тако, практично, овај Устав сагледавам, поред осталог, и као разрађивање односне Националне стратегије која нас, држим, углавном води стазом политичког правосуђа. И то, нарочито: *збој нагледжностйи и йшока избора носилаца йравосудних функција, йосебно код њиховой йрвој избора, још више збој йоложаја, сасйтава и начина избора Високој савейта судсйва и Државној већа йжуиоца*. Тако, има више момената преплитања Националне стратегије реформе правосуђа и солуција новог Устава. **Прво**: Високи савет судства има једанаест чланова, од којих је седам из корпуса судија са сталном судијском функцијом, шест изабраних, а један је, по положају, председник Врховног касационог суда. Све кључне одлуке Високог савета судства доносе се од стране једне квалификоване, велике већине; Стратегија вели најмање осам чланова мора да буде „за“! То тумачим као реалну могућност стављања неке врсте вета код гласања у Високом савету судства, што је у ствари наговештај могуће блокаде од стране његових

чланова који не припадају самоме судијском кругу. Тога у постојећем Закону о Високом савету правосуђа нема. Видећемо шта ће писати у будућем истоврсном закону, али ми не изгледа вероватно да закон неће одступити од интенција Националне стратегије. Осим ако се не донесе нека следећа! **Друго:** министар правосуђа је по положају и даље стални члан овог, по дефиницији, врховног тела судске самоуправе (данас Високог савета правосуђа, сутра – Високог савета судства); тако остаје и спољна и унутрашња копча Савета са ресорним министарством, тј. правно обезбеђени двоструки снажни утицај извршне власти на питања судске самоуправе која тиме подоста губи на суштини и пуноћи. **Треће:** околност да ће у Високом савету судства седети као стални члан председник Одбора за правосуђе Народне скупштине, представља шкодљив политички уступак, без преседана. **Четврто:** чињеница да на избор два стална члана Високог савета

судства (који долазе изван редова правосуђа) од стране Парламента, ни судство, а и цела правничка струка не могу институционално да утичу (у смислу предлагања или бар давања мишљења), говори сама за себе. Ту нипошто није довољно да се уставно саопшти да мора да буде реч о „угледним и истакнутим правницима“! **Пето:** у Високом савету судства адвокатура нема свог сталног представника (као што је сада случај), тако што би био изабран од стране самих адвоката. Доиста, као што знамо, има разних професора права, има разних судија, има и разних адвоката. Најновија уставна формула (која се ограничава на то да један члан Савета мора да буде адвокат) не гарантује да ће баш тај адвокат (изабран од стране Парламента) ваљано представљати адвокатску браншу (а да неће подлећи неком партијском утицају, односно да није експонент неке партије). **Шесто:** у уставном тексту се не помиње да судије са сталном судијском функцијом – као изабрани

чланови Савета, њих шест – морају да одсликавају целину структуре судства (све његове нивое), као што се јасно препоручује у одговарајућим међународним актима; речју, о равномерној заступљености целине судства у његовом крунском самоуправном органу, нема ни слова. Најзад, **седмо:** одлука Високог савета судства подложна је жалби о којој одлучује Уставни суд. Поштујем Уставни суд, али то је по природи његове функције, „суђења праву са становишта вишег права“, ипак легитимни политичко-судски орган. А начин како се у новом Уставу предвиђа да он буде састављен и биран, тешко да може избећи опет неки политички компромис, опет калкулације и опет некакве усаглашене листе кандидата. Дакле, све у свему, крајње упрошћено: правосуђу лако може да се деси да буде у политичким маказима између будућег Уставног суда као метасудске инстанце (он је иначе изван судске шеме), Министарства правде и Народне скупштине; укратко: прикљештено са та три пункта. Да ли тада остаје довољно истинског простора за његову и судијску сталност и независност? Мој одговор је: Не!

3. Што се тиче претећег такозваног генералног реизбора судија, ја га, најпре, не зовем и не сматрам „реизбором судија“! То су, у ствари, још

раније политички најављени нови општи правосудни избори и селекција судијског кадра. Реч „реизбор“ указује на то да ће поново да се бирају, малтене, исти људи, а то нико не гарантује, без обзира да ли су посредни садашње судије пред пензијом или пак почетници. Желим да верујем да тај хипотетички нови општи избор, та селекција, неће бити партијска. И желим да верујем да неће зависити (а никако не успевам да себе у то уверим!) од односа политичке моћи, од политичко-партијског договора који је резултирао и парламентарним изгласавањем овога Устава. Разуме се, на предоченом плану су претежни елементи нагађања, али иако присуствујемо стручном скупу, можемо, уз приоритетне правничке аргументе, понешто што је у сфери политике, и предвиђати. Изгледа да се у целој ствари иде по оној крилатици „најбољи ауто је нови ауто“, тј. „хајдемо да направимо нешто ново“: нови Устав, нова хашка изручења, нови статус Косова, па и нове српске судије и тужиоце!!! И онда ће наводно све бити боље. Сва је прилика да то у пола гласа и европски одлучиоци подржавају. Но, не мислим да је свакад ново, аутоматски боље од оног/овог што имамо. Да додам још један аргумент против тог тзв. реизбора. Могу да разумем као логично

да нови Устав – као темељ новог уставног система – подразумева *ipso iure* и изборе на свим нивоима, што ће рећи и новоизабрану политичку власт. Али сматрам да нова мрежа судова, нови начин избора судија (као и нови назив Врховног суда итд.) **їравно – осћаavimo начас їолиїику їо сїрани** – не значе самим тим и ретроактивно разрешење свих постојећих судија!!! Далеко праведније је и природније да се због независности и сталности судија, због њихових стечених права, због правне сигурности и каквог–таквог поверења, то обећано „ново“ тиче само будућих правосудних избора, а не и поништавања оних већ извршених избора током свих претходних година. Јер треба поћи од тога да су једино извршна власт и законодавна власт ортодоксне категорије политичке власти. **Судска и јавнотужилачка су, заједно, правосудна власт, а она је класична, права правцата – правна власт.** Нагласак је (ја сам свестан помало утопистичких нота овога што причам!) на стручности, а не на моделу „политичко–изборног плена“! Да ли са сваким уставом и променом политичке гарнитуре мора нужно да мења и целокупни правосудни кадар? Сматрам категорично да не мора!!! Поготово што имамо *усћавни конїинуиїеїї*, говорим о уставном континуитету процедуре уставног преображаја, а не о самој комплетној садржини конституције. Подсећам: *нови Усћав се доноси на їодгози ревизионих одредаба їреїїходної, їа не видим убедљивої разлоїа да се усћавни конїинуиїеїї доводи у корелацију са дисконїинуиїеїїом судијске сїалносїи!* Што не значи да делимично поустало и местимично жабокречинасто србијанско судство (правосуђе) не треба делотворније, храбрије и одлучније обнављати, нарочито правно ваљаним уклањањем оних доказано несавесних, нестручних, а посебно криминализованих судија. Исто вреди и за јавно тужилаштво.

Иначе, не делим став председнице Врховног суда која је јавно рекла „да се правосуђе не плаши реизбора“. Дозволите, иако сам професор, а не судија, нити тужилац, да кажем: мислим да итекако правосуђе има разлога да се у овом друштвеном тренутку и атмосфери прибојава тзв. реизбора! Са постојећом Националном стратегијом, са овим и оваквим Уставом и законима неизвесне садржине, са садашњом констелацијом политичких снага у Србији, правосуђе има озбиљних основа да страхује од радикалних кадровских турбуленција, праћених могућом политичком арбитрерношћу и дискреционарношћу. Разуме се, то је делимице нагађање, па се тако

враћам на почетак мога излагања о елементима катастрофичности у наслову данашње теме.

Уосталом, да ли ако извесни лекар (нека буде, рецимо, и „стручно недостојна“ и десетина њих у одређеном раздобљу) погреша у дијагнози и терапији, па му примерице пацијент умре на хируршком столу, да ли ако неколицина (или више њих) лекара прими мито и слично (имамо такве „докторске“ случајеве у медијима, као што имамо истоврсне афере и у правосуђу, што важи и за поједине адвокатске манипулације огрешења о моралне и правне норме), треба линеарно санкционисати читав тај сталеж? Да ли због тога тада треба редом преиспитивати све медицинске, лекарске дипломе, генерално?! *Треба їоћи од їоїа да је и їравниїїво незаменљива, леїїиїмна и уїледна бранша, да је и њему їресудно знање, да би неизосћаавно у овим їиїїањима їребало да доминира (їоред їоїїења) їравнички занайї, а не їарїїијска їолиїиика.* Такође, огроман и деликатан посао (и квантитативно и квалитативно) је тај, тзв. планирани реизбор. Нема гаранција да у њему неће бити знатне самовоље, реваншизма и пристрасности, нема уопште гаранција да ће бити објективних критеријума његовог спровођења, нема гаранција да ће се ти, чак евентулно и установљени објективни критеријуми, уопште исправно и чисто спровести у живот... Стога **мислим да је већа опасност, да је већи ризик да се тзв. општим реизбором правосуђе до краја упропасти, политизује и деградира, од сумњиве шансе да се оно једним револуционарним заокретом коначно „постави на здраве ноге“.** За тако нешто је потребно много више од тоталне кадровске чистке! *Можда је боље и реалније да се – їоред свеїа осћаалої (у орїанизационом, маїтеријалном и груїом смислу) – еволуїиивно, „уходу“, али доследно, уїорно, неїресїано и кудикамо сїроже неїо до сада, у їравосуђу раздвајају и одвоје они који узорно и чесїиїїо раде, од оних који се морају санкционисаїи, заїїо шїїо, или не раде, односно раде недойусїииво сїоро, или їак не знају да раде, или своїим неїравилним и недойушїиеним рагом и їонашањем чине їравосуђу и свима нама оїромну шїїеїїу.*

Хвала лепо!

Учесници су разматрали уставна решења која се односе на судство, њихову усаглашеност са међународним стандардима, анализирали законска решења која би могла да проистекну из Устава и проблеме који би могли да се јаве у пракси и усвојили следеће

З А К Л Ђ У Ч К Е

1. Нови Устав прокламује начела владавине права, поделе власти и независности судске власти и садржи нека добра решења у делу који регулише положај судства (сталност судијске функције и Високи савет судства, између осталог). Међутим, општост и недокршеност неких одредби и међународни стандарди које треба да поштује свако друштво које има намеру да гради правну државу указују да **уставне одредбе** којима је регулисан положај судова **не пружају прецизне и довољне гаранције за остварење уставног права сваког грађанина да му суди независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року.**

2. **Гаранције судске независности треба довршити и употпунити у складу са прокламованим начелима и међународним стандардима, Законом** за спровођење Устава и осталим законима који ће регулисати положај судова и судија, **без исхитрености и након широке јавне расправе** у којој ће бити дата могућност свим релевантним субјектима, а пре свега судовима, да дају мишљење о овом питању да би се дошло до решења која ће бити на добробит свих.

3. **Законом** посебно треба детаљно **развијати гаранције независности Високог савета судства** (као независног и самосталног судског органа који обезбеђује и гарантује независност и самосталност судова и судија у смислу члан 153 Устава) пре свега у погледу избора његових чланова из реда судија од стране Скупштине. У том смислу неопходно је имати у виду међународне стандарде и препоруке да судије у Високом савету судства треба да буду изабране од осталих судија и то тако да представљају судије из судова свих врста и степена и предвидети обавезу Скупштине да поштује предлог струке приликом избора судија у Високи савет судства.

4. Евентуална **одлука о поновном избору свих судија била би правно неутемељена** с обзиром на чињеницу да не постоји уставни дисконтинуитет у доношењу новог Устава и да је судска власт стална и стручна а не политичка да би се мењала са политичким изборима.

АКТИВНОСТ ПРЕДСЕДНИШТВА И РАД УПРАВНОГ ОДБОРА ДРУШТВА

Као што је познато члановима Друштва, на изборној Скупштини Друштва судија Србије одржаној у Палати правде у Београду дана 11. марта 2006. године, изабран је нови Управни одбор Друштва, а у складу са усвојеним изменама Статута Друштва, на седници Управног одбора одржаној 12. маја 2006. године, изабрано је и Председништво Друштва. У овом броју Информатора обавештавамо чланство о активностима Председништва и раду Управног одбора Друштва.

РАД УПРАВНОГ ОДБОРА

У периоду од 07. априла до 13. новембра 2006. године, Управни одбор је одржао укупно пет седница, на којима је донео следеће важније

АКТИВНОСТИ ПРЕДСЕДНИШТВА

У периоду од 07. јуна до 03. октобра 2006. године, Председништво је одржало четири седнице, на којима су разматрана следећа питања:

- избор члана и заменика члана Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа,
- покретање поступка за учлањење Друштва у Европско удружење судија,
- обавештење о покретању поступка за оверу Статута Друштва,
- сарадња у организацији конференције „Кривичнопроцесно законодавство у југоисточној Европи и стандарди Европске уније и Савета Европе“,
- извештај са састанка Комисије за спровођење стратегије реформе правосуђа,
- извештај са седнице Комисије за спровођење Националне стратегије,
- иницијатива за оснивање Секције за управно право Друштва,
- разговор са Јеленом Боровац, судијом Врховног суда Србије у вези њеног ангажовања у доношењу Закона о облигационим односима,
- организовање округлог стола у вези новог Устава.

ОДЛУКЕ

- за председника Управног одбора изабран је Иван Митровски, судија Окружног суда у Панчеву, а за заменика председника изабрана је Лидија Ђукић, судија Окружног суда у Новом Саду,
- усвојен је предлог о заједничком учешћу Друштва судија Србије и Удружења за кривично право и криминологију Србије и Црне Горе, на међународном научном скупу на тему „Кривичнопроцесно законодавство у југоисточној Европи и стандарди Европске уније и Савета Европе“,
- за члана Управног одбора Друштва из Одељења у Ужицу, уместо Љубише Радуловића, кооптира се Љубиша Павловић, судија Општинског суда у Ужицу,
- за чланове Председништва Друштва изабрани су: Татјана Матковић-Стевановић – судија Вишег трговинског суда у Београду, Споменка Зарић – судија Врховног суда Србије, Љубомир Јовановић – судија Окружног суда у Прокупљу, Милош Милошевић – судија Окружног суда у Београду и Боривоје Симић – председник Општинског суда у Шапцу,
- за чланове Програмског савета Друштва изабрани су: Синиша Важић – председник Окружног суда у Београду, Драгана Бољевић – судија Окружног суда у Београду, Ивана Павловић – судија Вишег трговинског суда у Београду, Јасмина Станков-Бабић – судија Општинског суда у

Зрењанину и придружени чланови Омер Хаџиомеровић – судија Окружног суда у Београду и Радмила Драгичевић–Дичић – судија Окружног суда у Београду,

– усвојен је предлог Оквирних мерила за одређивање броја судија у судовима Републике Србије, који је израдила Драгана Бољевић, са изменама усвојеним на седницама Грађанског одељења Окружног суда у Београду,

– усвојен је предлог Адвокатске коморе Србије о измени члана 1 Споразума о сарадњи и заједничким активностима Друштва судија Србије, Удружења судија за прекршаје, Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и Адвокатске коморе Србије, који гласи: „Овим Споразумом о сарадњи и заједничким активностима, Друштво судија Србије, Удружење судија за прекршаје, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и Адвокатска комора Србије **су сагласни да, када је то могуће, заједнички наступају и презентују ставове пред државним органима, медијима и стручном јавношћу, да се међусобно информишу о својим активностима, о темама које су од интереса за све носиоце правосудних функција, запослене у правосуђу и адвокатури, а посебно о реформи правосуђа и стручном усавршавању адвоката и носилаца правосудних функција.**“,

– усвојен је предлог ОЕБС-а о подношењу предлога пројекта аустријској агенцији за развој „АДА“, у коме би партнери били Друштво и ОЕБС, у складу са наставком сарадње која је остварена у пројекту „Подизање нивоа ефикасности правосуђа у борби против трговине људима“,

– усвојен је предлог за оснивање Секције за управно право Друштва,

– усвојен је предлог да се формира Комисија за оверу Статута Друштва,

– усвојен је предлог да Друштво затражи у МЕДЕЛ–у, статус посматрача, а да се са ИАЈ ступи у контакт,

– за чланове Управног одбора Правосудног центра које именује Друштво судија, изабрани су: Радмила Драгичевић–Дичић – судија Окружног суда у Београду, Бранислава Горавица – судија Вишег трговинског суда, Гордана Павловић – судија Окружног суда у Нишу, Соња Бркић – судија Врховног суда Србије, Слободан Свилкић – судија Окружног суда у Крагујевцу и Иван Митровски – судија Окружног суда у Панчеву,

– за члана Савета за етичка питања Друштва изабрана је Милева Гајиновић – судија у пензији,

– за чланове Секције за управно право изабрани су: Милена Саватић и Душанка Марјано-

вић – судије Врховног суда Србије, Слађана Бојовић, Душица Маринковић, Жељко Шкорић и Живана Ђукановић – судије Окружног суда у Београду и Мирјана Малочић – судија Окружног суда у Новом Саду,

– усвојен је предлог пројекта „Технике и вештине комуникације судије и странака“,

– за чланове Радне групе за обележавање јубилеја – десет година од оснивања Друштва, изабрани су: Драгана Бољевић, Омер Хаџиомеровић, Милош Милошевић, Љубица Павловић и Лидија Каралејић,

– задужује се Програмски савет да припреми пројекат о ангажовању професионалне Агенције која ће осмислити наступ Друштва судија Србије у јавности и његов имиџ, као и да се оспособи десетак чланова за наступ у јавности, укључујући и чланове Председништва и све који треба да иступају у име Друштва,

– задужује се Председништво Друштва да организује међународну Конференцију на којој ће учествовати представници Врховног суда Србије, Уставног суда Србије, Високог савета правосуђа, међународне организације, представници Министарства правде, медији,

– у Секцију за сарадњу са медијима, кооптирају се Снежана Ивковић – судија Другог општинског суда у Београду и Константин Митић–Вранкић – судија Трећег општинског суда у Београду,

– формира се радна група у саставу Лидија Ђукић, Вера Милошевић и Милош Милошевић, која ће:

I сачинити образложен предлог Управног одбора као овлашћеног органа Друштва – председнику Друштва, за сазивање ванредне Скупштине Друштва поводом Уставног закона и најављених измена Закона који се тичу судства,

II анализирати одредбе Уставног закона са становишта могућности подношења иницијативе Установом суду за оцену уставности,

III сачинити захтев који ће бити упућен Законодавном одбору Скупштине Србије ради давања тумачења одредаба 6 и 7 Уставног закона

ПРИЛОГ ПРИПРЕМИО
судија Миливоје Иконић

ПРОСЛАВА

185 ГОДИНА ПОЖАРЕВАЧКОГ ПРАВОСУЂА

Ових дана пожаревачко правосуђе прославља 185 година свог постојања.

Први установљени Нахијски суд основан је 7. маја 1821. године у Пожаревцу, о чему су кнеза обавестили Јосиф Милосављевић и Тома Вучић Перишић, наглашавајући да је „судство пожаревачко начало своје предузели овије дана“. Тај први Нахијски суд под називом „Совијет Пожаревачки“, кнез Милош је основао после угушења Абдулине буне. За чланове суда, кнез је поставио две судије (кнезове) и писара. Полугодишње плате особља пожаревачког суда биле су: члановима (судијама) по 400, писару 200, а „на два пандура“ по 120 гроша. У 1822. години плате су им повећане и то: члановима на 500, а писарима на 300 гроша. Кнез Милош је ударио основе за функционисања Нахијских судова прописујући да судије (по двојица) стално прибивају у месту где су опредељени да буду „честни и поштени“ и у судским пословима „колико толико вешти“. Прописао је да имају „пристојну собу“ за канцеларију, писара, печат и да држе „тефтер“ дела. Исте, 1821. године, 27. јула кнез Милош „наставленије“ кнезовима устројеног суда пожаревачког у коме је одредио надлежност овог суда и главног Нахијског кнеза Јосифа Милосављевића. Пожаревачки суд – Магистрат један је од ретких који је одмах по оснивању имао свој печат и деловодни протокол.

Ко су биле прве судије Магистрата пожаревачког, и поред сачуваних првих пресуда из 1821. године, није се могло утврдити. Међу прве пресуде Магистрата спада и потраживање наплате дуга од Абдуле и Добрњца од 4. јуна 1821. године.

„Наставленија“ које је Кнез донео 6. јуна 1825. године за магистрате, ближе су одређивале дуж-

ности нахијских судова. Установљавањем магистрата смањен је значај нахијских и кнежинских кнезова. Они су и даље остали као део судске власти, али свака њихова пресуда подлежала је новом суђењу у Магистрату. Прецизно је утврђен парнични поступак, као и наплата судских такси.

Устав из 1838. године, обнародован 13. фебруара 1838. године установио је ове судове: први – назван „Примирителни суд“ по општинама, други као суд другог степена у сваком округу и трећи, Апелациони, у престоници. Уставобранитељски режим је доста пажње посветио правосуђу. Као резултат његових настојања у области судства је закон о организацији судске власти, „усртојеније окружних судова“ од 26. јануара 1840. године, закон којим је прописан поступак за истрагу и суђење.

Судије су биле овлашћене да суде по здравом разуму, природном појму о правди и савести. Окружни суд је имао председника, три члана, писаре, секретара, практиканте, архиваре и рачуноводитеља. Судија је морао бити старији од 30 година и није могао бити чиновник (на пример средски старешина). Судије су судиле у првом степену кривичне и грађанске преступе. Одговорне су биле Министарству правде, коме су годишње подносиле списак кривичних и грађанских парница.

Окружни суд је имао своју посебну кућу на плацу, близу кнежевог конака, имао је четири собе, једну ћошку и ходник. Поред зграде суда био је подрум направљен од брвна са две собице и кухињом, све покривено ћерамидом, који је служио као апсана, у коме су боравили мушки затвореници. До њега је била још једна зграда која је служила као женски затвор.

Данас, Окружни суд у Пожаревцу има нову и савремену зграду у којој је смештено више правосудних органа. На територији Окружног суда у Пожаревцу функционише шест општинских судова: у Пожаревцу, Петровцу, Великом Градишту, Кучеву, Жабарима и Жагубици. Одељење Друштва судија у Пожаревцу основано је новембра месеца 2001. године и броји 78 судија.

У Пожаревцу,
23.11.2006. год.

Милица Милосављевић,
судија Окружног суда у Пожаревцу

ДРУШТВО
СУДИЈА
СРБИЈЕ

ПОЗИВ НА САРАДЊУ

Поштоване колеге,

позивамо вас да се укључите у наш рад на информисању чланова Друштва преко листа „Информатор“, тако што ћете нас обавештавати или писати о догађајима везаним за рад Друштва, његових одељења, комисија, секција, или уопште за функционисање и положај правосуђа. Будите наши сарадници на начин који вам највише одговара, како бисмо заједно утицали на бољи проток информација унутар наше организације, али и према нашем окружењу.

Уколико желите да вам се неко из наше стручне јавности обрати преко листа, ако имате неко питање на које вам можемо наши одговор или једноставно желите да имате неформалну и једноставну комуникацију са нама, а преко нас са било којим структурним делом Друштва судија, пишите нам на адресу:

Друштво судија Србије
Алексе Ненадовића 24/1
11000 Београд

преко електронске адресе jaserbia@verat.net
или факса (011) 344 35 05.

Наши телефони су: (011) 308 91 37 и 344 31 32.

С поштовањем,
РЕДАКЦИЈА

Штампање овог броја финансијски је помогла
Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС)

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Serbia

ИЗДАВАЧ
ДРУШТВО СУДИЈА СРБИЈЕ, Београд

УРЕДНИК
Милица Поповић-Ђуричковић

РЕДАКЦИЈА
Зорана Делибашић
Предраг Васић
Миливоје Иконић
Лидија Каралејић

Графичко обликовање и прелом
Денис Викић

Штампа
Модиграф

Тираж
1.500 примерака